

HALADÁS

(VASUTI FOLYÓIRAT)

VASUTI
SZAK- ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP

SZERKESZTŐK ÉS LAPTULAJDONOSOK :

BANOVITS LÁSZLÓ

ZSIVKOVICS ANTAL

Előfizetési ára:

Egész évre 8 korona
Fél évre 4 korona
Negyed évre 2 korona

Szerkesztőség:

Miskolcz, Mindszent-utca 4. sz.

Megjelen minden vasárnap.

Balesetbiztosítással:

Egész évre 14— kor.
Fél évre 7— kor.
Negyed évre 3:50 kor.

A balesetbiztosítás (18-tól 60 éves korig) a *Magyar Nemzeti balesetbiztosító részvénytársaság*-nál 3000 koronára halál esetre és 3000 koronára állandó munkaképtelenség esetére szól.

A karácsonyi előléptetések.

Miskolcz, 1902. decz. 13.

(y.) A magyar államvasutak igazgatói a kereskedelmi és pénzügyi minisztérium kiküldöttjeinek részvételével az elmúlt héten összülést tartottak.

Az összülésnek nevezetes tárgya a magyar államvasutak hivatalnoki karában eszközrendő előléptetések előkészítése volt, mely előléptetések még ez év végén, karácsonyra fognak közzétettni.

Tudomásunk szerint 260 előléptetés, illetve kinevezés vétetett az összülésben tervbe karácsonyra. Nem nagy, sőt mondhatni rendkívül csekély szám ez a magyar államvasutak hivatalnokainak ezreihez képest. Bizony csak kevés embernek hoz majd ez az előléptetés boldog karácsonyt s ezren és ezren maradnak, kiknek csalóka reményét mint már számtalanszor, ugy most is keserűen fogja ép karácsony ünnepe eloszlatni.

Am ennek daczára is csak méltányolnunk lehet az összülés tagjainak, vasutintézetünk vezetőinek s legfőképen pedig kereskedelmi miniszterünknek azon intenióját, mely ezen — bár csekély számú — előléptetések kiadását tervbe vette és végre is hajtja.

A karácsonyi előléptetés az évközben, illetőleg a legutóbbi tavaszi előléptetések kiadása óta előfordult nyugdíjazások, halálozások vagy elbocsátások folytán megüresedett állások betöltését ezelezza. És valóban dicséretre méltó az az intenió, mely az előléptetések végrehajtásában nyilvánul: a megüresedett állások ne maradjanak betöltetlenül egészen tavaszig, az általános, nagy előléptetésig, hanem töltsenek be azok már most, azonnal, azokkal a férfakkal, a kik az előléptetésre érdemesek, vagy a kik az új kinevezésre méltóvá tették magukat.

Ha ez a karácsonyi előléptetés elmaradt volna, az államkincstár ha nem is sok, de mégis számottevő megtakarítást eszközölhetett volna. De ez a megtakarítás nem érne fel azzal az eredményvel, melyet a kiadandó előléptetések — az előléptettek sorsán jelentékenyen segítve, azok munkakedvét és ambícióját emelve — vasutintézetünknek erkölcsileg szereznek.

Mint hogy pedig az előléptetések tisztán a megüresedett állások betöltésére szoritkoznak, ez a karácsonyi előléptetés egyáltalában nem bír befolyással sem a tavaszi előléptetésre, sem pedig a régen várt fizetésrendezésre. Az altiszteknek és szolgáknak azonban ugy látszik, várniok kell az előléptetésre egészen tavaszig.

A „Zóna“ dijszabás módosítása.

Azon idő óta, midőn az első darabka vasutat — a Budapest—salgó-tarjáni vonalat — a vasutársaság bukása az állam kezére juttatta, az állami vonalak oly mértékben fejlődtek, hogy bőven megérte és busásan vissza fizette gazdasági téren azon tömérdek áldozatot, melybe a nemzetnek került. Hangsúlyozzuk, hogy gazdasági téren, mert bizony, ha az államvasutaknak nem tekintenénk azon nemzetgazdasági hasznára, melyet a személy- és árúszállítás olcsóbbá, biztosabbá és rendezőbbé tételével az utazó és szállító közönségnek nyújt, hanem csak jövedelmezőségét állítanánk szembe azon teherrel, melybe került, jó üzletnek alig volna mondható.

A magyar államvasut üzleti eredménye tisztán üzleti szempontból nem bírálható el és még abban az esetben is, ha a jelenleginél kevesebb hasznot hajtana, gazdasági életünknek oly eszközeként, mely tarifapolitikájával az egyre ismétlődő külföldi vámemelések nyomasztó hatását van hivatva ellensúlyozni okvetlenül, még áldozatok árán is fenntartandó és fejlesztendő.

Sajnos ez ideális cél kellőleg nem érvényesülhet ez idő szerint, mert állambáztartásunk sok esetben nem mondhat le azon bevételi forrásról, mit az államvasutak jövedelme képez és azon arany igazságnak pedig, hogy „sűrű krajezár jobb, mint ritka garas“ üzleti szempontból tekintve van egy oly határa, a melyen túl menni nem lehet.

Azonbravuros meggondolatlanságnak, melylyel Baross Gábor annak idején a zónadijszabást életbe léptette, a következménye évről-évre nyomasztóbban hatott a személyszállításból eredő bevételekre, mert a míg egyrészt a szomszédos forgalmú menetjegyek a vonatok mennyiségének növekedésével a távolsági forgalmú viszonylatokba eső utak megtételére használtattak és ez idő szerint is használtatnak fel, másrészt a deklaszifikációk által nyújtott előnyök és a 14. vonalszakaszos menetjegyek rendkívüli olcsó ára a visszaélések állandó és kiapadhatlan forrásának nyilvánulására adott okot.

Különösen a 14. vonalszakaszos menetjegyekkel üzött azon visszaélés, hogy egy ily jeggyel 2—3 utas is utazott, hatott bénítólag a személyszállításból eredő bevételekre, any-

TÁRCZA.

A negyedik.

Négyen vannak, immár négyen;

A negyedik — kis lány. . .

Kis mosolygó, derék baba,

Nem csenevész, hitvány.

Gyönyörköve nézegetjük:

Szeme milyen fényes, —

Piczi szája mily aranyos,

Csókratermett, édes! . . .

Kis újjait nyújtogatja,

Mint a csiga szarvát, —

Babrálgatja édes anyja

Főtragyogó arcát.

Arca, szeme, mosolygása —

Csupa vigság, élet! . . .

Mint a csillag magas égről:

Kis házunkra fényt vet.

Egy szó mint száz! — drága jószág

Ez az én kis lányom! . . .

Hogy leány lett, — higyjétek el! —

Egy cseppet se bánom.

. . . Azaz mégis! — nem tagadom —

Akadt mán egy gondom;

Könnyebb lesz a lelkem talán,

Hogyha el is mondom.

Az az aggság szegődött már

E ragyogó képhez:

Hogy kis lányom, szép virágom!

— Rihez adlak férjhez? . . .

Bursics Ernő.

nyira, hogy e tekintetben a zónadíjszabás módosítására égető szükség volt.

E tekintetben a munkálatok befejezést nyertek és az új, módosított személydíjszabás előre láthatólag jövő év január hó 1-én életbe lép. Szolgálatot vélünk tenni olvasóinknak, midőn a változásokat főbb vonásaiban ismertetjük. Legfontosabb változás az, hogy — az eddigi 14. vonalszakasz helyett 16. vonalszakasz lesz és hogy a Kassa — oderbergi vasutal a jelenlegi közösség megszűnik.

Ily képen a saját 1—15 vonalszakaszos menetjegyeink a kassa—oderbergi vasutra nem adhatók ki. Nevezett vasutra úgy, mint más idegen vasutra külön csatlakozási forgalmú jegyek lesznek.

A 16. vonalszakaszos menetjegyekkel az utazás félbeszakítható, azonban e kedvezmény igénybevétele azon megszorításhoz van kötve, hogy az utas az utmegszakításra vonatkozó szándékát az állomás elérése előtt tartozik a kalauznak jelenteni; a kalauz ily esetben egy igazolványt állít ki, mit az utas a vonatban, a kalauz előtt aláírni tartozik. Az ily 16. vonalszakaszos jegyek érvényességének ideje annyi óra, illetve napszakkal toldatik meg, a hányat az utas az utmegszakításos állomáson tölt,

legfeljebb azonban 24 órával. A ki e feltételek figyelmen kívül hagyásával szakítja meg útját, annak 16. vonalszakaszos menetjegye a továbbutazásra érvénytelenné válik.

Az 1—15 vonalszakaszos menetjegyekkel az utazás az eddigi módzatok mellett félbe szakítható.

A személy díjszabás függeléke új alakot nyer, az állomások egymás közötti viszonylata csak egyszer fordul elő. Ugyanis alakilag az új függelék olyképen van szerkesztve, mint a kilométer mutató, miért is két állomás viszonylatának megállapításánál a fejróvatban azon állomás keresendő, melynek neve betűrend szerint a függelék elején lévő jegyzetben előbb áll. Például a tiszalucz—radványi viszonylat megállapításának szüksége esetén Radvány állomás neve keresendő a fejróvatban és Tiszalucz állomás neve az oldalróvatban, mert az ellenvizonylat már nem fordul elő.

A függelék elején az összes állomás és megálló helyek neve — tekintet nélkül arra, hogy önálló zónabeosztással bír-e, vagy sem betűrendben van felsorolva és azon állomás, illetve megálló hely neve után, mely önálló zónabeosztással nem bír, zárjel között ki van tüntetve azon állomás, melyhez előbbi a tá-

Értelek, Bertalan!

— A „Haladás” tárczája —

Jónás Bertalannak az a különös ismertető jele, hogy az orrán fekete petty van, a keblében pedig finom lélek.

Végzete, hogy nem értette meg soha senki csak egy tanító kisasszony, de ebben se volt köszönet.

Azaz bocsánat, tizenhat éves koráig sokan megértették.

Megértette az apja — hébe-korba jól el-rakván; — megértette Bagoly Jóska, Tulipán Péter, én, szóval az egész osztály. Mert bárha ő hajolt legmélyebbeket a tanár urak czeruzái után és ő aprított legjobban, ha pöttyös portorikóért szalasztottak, azért jó pajtás volt.

Velünk kaczagott ha neveltünk, bögött ha minket nyúztak, köztünk volt ha egymással bakolódttunk s nem bujt félre a mikor valamelyik más osztálylyal kaptunk hajba.

A kölesönös értetlenség csak akkor kezdődött mikor ő élte tizenhatodik évébe, egy vörös szakálu úr pedig a tanári szobába lépett.

Nem az volt a hiba, hogy e naptól kezd-

ve Bertalan kinlódott a vörös szakálu irodatiszt urficskájával s tehát ő ebédelt nagyokat — akkori fogalmaink szerint. — Oh, nem!

Jónás János szegény falusi ember, az ő fiának is jól fog a leves-étel.

Másban rejlett a bajok oka. Abban, hogy a Bertalan lelke ekkor kezdett páraszerűen elfinomulni. Olyanná lett, mint egy végnélküli sóhajlás, melynek légrezgése mind több-több tárgyat ölel körül, olyanokat is, a mik szépen ellehetnének a nélkül.

Különben hasonló tünetek már régen mutatkoztak rajta, de csak kis mértékben. Gyógyításuk könnyű volt.

Igy például álmadozása megszűnt, ha ki-nevettük; sóhajai ellen jó volt a megsapkázás; legerősebb szerünk — a cserge — a füzetes francia regények hangját távolította el tőle.

Az irodatiszt feltünésével a lappangó kör kitört, a gyógyszerárt be kellett csuknunk. Ugy se használt volna.

Ezóta kezdett Bertalan lábujjhegyen járni, mintegy jelezve vele, hogy mennyire a földi sár fölött áll. A hangja is halkká lett,

volsági forgalom tekintetében be van osztva. A viszonylatok keresésénél első sorban az állapítandó meg, hogy az érdekelt két állomás, vagy megálló-hely önálló vonalszakasz beosztással bír-e, ha igen, akkor a viszonylat a fej és oldalrovatos táblázatos részben keresendő. Ha az állomások, vagy megálló-helyek, vagy a viszonylatban érdekelt két állomás, illetve megálló-helynek csak egyike is nem bír önálló zónabeosztással, akkor a függelék hátulján — a jegyzékben kitüntetett oldalon — az utóbbi állomás, illetve megálló-hely vonalszakasz-beosztása tekintendő meg először és ha itt a keresett viszonylat nem fordulna elő, csak akkor keresendő az a táblázatos részben azon állomás neve alatt, melyhez az illető megálló-hely, vagy állomás a távolsági forgalomban be van osztva, természetesen figyelembe véve a betűsorrendet olyképen, mint fentebb jeleztük.

Eleinte e függelék kezelése nehézkesnek látszik, tényleg azonban nem az, de azért ajánlatos, hogy az állomások a hozzájuk beosztott kiadó örök részére a kifüggesztendő vonalszakasz beosztást, illetve menetárjegyzéket idejekorán elkészítsék, mivel tekintettel a dolog újdonságára valószínű, hogy az első

időben a kiadó örök nem fogják magukat kiismerni az új függelékben.

E tekintetben a munkálatok egyrésze, vagy is inkább a legnagyobb része már most is elkezdhető és elvégezhető, mert a vonalszakaszbeosztás tekintetében az 1—13 vonalszakaszú viszonylat semmit sem változott, úgy maradt mint a régi, illetve jelenlegi függelékben van. A menetárak is változatlanok a 2—13 vonalszakaszban és csak az 1. vonalszakaszú módosul némileg, a mint már olvasóink előtt is ismeretes.

Zajázt István.

Valami a kilométerpénz kérdéséhez.

A vonatkísérő személyzet az illetmény szabályzat szerint kilométer vagy órapénzzel javadalmaztatik a vonatknál tett szolgálatukért. E javadalmazás természetével kívánunk foglalkozni s rámutatni azon körülményekre, melyek a jelenlegi javadalmazás megváltoztatását, illetőleg a vonatkísérő személyzet által kifejtett szolgáltatással való összhangzásba való hozatalát sürgetik.

„Régi dal, régi dal, régi dicsőségről“ — mondaná erre valamelyik fékező — de éppen mert régi, s mert ódonsága már a mai viszonyok közé nem illik, beszélni kell róla, s oly állapotok elő-

arczára leöröhlhetlen mosoly telepedett rá s a leczkéljét suttogva mondotta el, pedig a kollegiumi orvos nem győzte dicsérni a tüdőjét. Oly légiessé vált, hogy alig lepett volna meg, ha egy szép napon szeráf-muzsika mellett elrepül közülünk.

A nagy elfinomodásban nemesak a Bertalan alaptermészete volt vétkes, hanem az irodatisztné is.

Utóbb nevezett asszonyság szintén regényes hajlamokkal bírt s ráadásul keserűség lakott a szívében, mert nem méltányolták eléggé. Ugyanis első látogatását mai napig sem viszonzta a polgármesterné.

Ezen előzmények miatt ebédre-ebédre arról győződött meg Bertalan, hogy a társadalom beteg.

Az irodatisztné levesmérés közben egyre azt hajtogatta:

— Beteg a társadalom. Az emberek műveletlenek, parasztok. Gyöngédség, érző szív, finom lélek nincs, nincs sehol.

Ilyenkor mindig belecsuklott Bertalan a mohó nyeldelésbe.

Hasztalan fogta be az orrát, még a marha-

hus után is egyre az bőfögte fel benne a mélyből jött visszhang:

— Nincs, nincs sehol!

És megfogamzék agyában a nagy és szép gondolat: van-ná tenni a nincs-et, azt mondani majd a seholra — itt vagyok én, Jónás Bertalan!

Vacsorára nem evett többé kofapecsenyét, a reggelit végkép elhagyta. Három hónap mulva két könyvvel, meg egy hamuszürke új kabáttal bizonyította be, hogy örökre szakított a mult nevetlenségével s jövőre szive sugallatát, meg az irodatisztnét követi.

A kabát a külső dísz adta meg, a két könyv a társadalomban illő és nem illő cselekedetek titkát tárta fel előtte.

Hiába léptünk már a tyukszemére, észre se vette. Az eszményi világ felhői között járt s ha néha le is tekintett reánk, mintha azt mondta volna:

— Durva lelkek, mit értetek ti engem?

Mikor a profeszorok ránk fogták hogy megértünk, a bucsuvacsorán Bertalan a nyakamba csipeszkedett:

állítására törekedni, melyek a méltányosságon alapulnak.

De hogy erről behatóbban szólhassunk, lássuk részletesen a vonatkísérő személyzet p. o. egy fékező szolgálattételét.

A fékező hon állomásán bizonyos vonathoz kivezényeltetik. A vonat indulása előtt az utasítás értelmében már fél órával a helyszínen kell lenni s itt rögtön megkezdődik szolgálattétele, mivel átveszi a vonat vezetője által kijelölt feket, azon kocsisort, mely felügyelete alatt áll. Most azután a kocsikat vizsgálja meg, a kellő összekapcsolásról gondoskodik, a kocsikon levő esetleges hiányokat megállapítja, a rakományt megnézi a nyitott kocsiknál; a fedett kocsiknál pedig az ólomzárak állapotáról győződik meg. Bizony eme foglalatoskodás — ha az előirt sokféle szabályoknak, utasításoknak és rendeletek legiójának minden ízében megakar felelni — igénybe veszi ugyancsak a fél órásckát, sőt ez talán nem is lesz erre elég. De itt az indulás, a vonatvezető sipjelére megadja az indulási jelet, a vonatvezető trombita hangja hallatszik, mire következik a vonat hosszú gőzsipjele, s a vonat elkezd dőcözni.

No már most talán kis pihenése lesz a nyakig sipkába, a lábíg bundába pakolt fékezőnek feküldő helyén! Biz igen, ha még ülőhelye volna, de a sors szeszélye csak egy „M” kőfekes kocsiplateaú-fék állásával ajándékozta meg, melyen az 50 percz menetidő alatt a dermedt hidegben járhatja a kállai kettőst. Azaz dehogyar

hatja, hiszen most figyelnie kell a vonalról adandó, s a vonatról adandó jelekre, esetleg magának is kell adni. Figyelnie kell a kocsikra, vigyázni kell a rakományra, tehát szemmel, füllel ugyan-csak nézni és fülelni kell, nehogy hiba essék a kréta körül.

No de hát a „varietas delectat“, a változás gyönyörködtet, s ez meg is van a természet jóvoltából, mivel most a hidegben hühukol dermedő tenyerebe, majd most a hideg zápor mosdatja, majd ismét a metsző szel igyekszik kivetköztetni bundájából!

Letelt végre az 50 percz, de egyszerre rövid füttvők hallatszanak, a tájelző tilosra áll — nosza fekezni — megállunk s talán jó 10 percz mulva elindulva, bevonulunk az állomásra. De most már csakugyan megpihenünk, meg ám, most kezdődik a tolatás, szaladni kell a bokáig erőhóban, esetleg sárban, vagy pedig ladákat, hordókat emelgetni, mikor mindennek vége van, hallatszik az indulási sipjel s megyünk tovább.

Igy megy ez azután 6—8 állomáson át a legközelebbi rendelkezési állomásig. Mint a fékezői költészet mondja:

„Kirakás — berakás
Elöl-hátul tolatás
Igy van ez a vonaton
A i vonalon

A rendelkezési állomásra megérkezve, összekapcsolódunk, azaz meg előbb meg kell várni a vonat átvételét, s ha hiba nem találtatott, mehetünk a boldog révbe: a laktanyába. Ez meg jó.

— Barátom szeretem az irodatisztnét. Őh hisz ő a szeplőtelen szűz Mária.

Tudtommal csak öt évig volt viszonyban a joggyakornokkal, a hatodikban egy főhadnagyot tüntetett ki.

Meghatottan néztem Bertalanra. Erősen álmos voltam.

Pislogásomból erőt merített még egy pár mondathoz.

Milyen szív, milyen lélek barátom! Az az érzés, az a műveltség! Ha valaki méltó lehetne e földön reá . . .

— Ugy az csak te lehetnél.

Szinte megcsókolt. A homlokamat kellett dörzsölgetnem, hogy legyen valami köztünk.

— Igen, én. Hanem nem fogja megtudni soha, hogy ki voltam? mit éreztem? Eérje van, nem nem lehet az enyém. Az a sorsom a mi a nemes sziveké: szenvedés lemondás.

Nyolczor esketett meg, hogy együtt halok meg ezzel a titokkal s azzal elváltunk.

Kilencz évig nem láttuk egymást, tegnap aztán egymásba botlottunk.

Véletlenül történt.

Írásban és képben addig-addig nézegette

Pestet, a mig végre elevenen is meg akarta látni. Három évig gyűjtötte rá a pénzt.

Feljött és sorsa abba a vendéglőbe kalauzolta, a hol én vacsoráztam.

Kibenzinezett kabáttal, nyájasan mosolyogva jött hozzám.

— Szervusz, édes barátom.

— Szervusz Bertalan, hogy vagy?

Künnebb huzta a szomszéd széket.

— Szabad?

— Kérlek, nagyon fogok örülni.

Két üveg kameniczire elmondotta, hogy tanári pályára akart menni — az volt örökké vágyai netovábbja, hogy pár száz suhancz szent borzalommal köszöntgesse — de üldözi a sors, nem kapott ösztöndíjat, tehát sóbányahivatalnok.

— Különbén ez is szép állás, — tette hozzá a maga vigasztalására.

— Nagyon szép, egyike a legszebbeknek — kontráltam rá.

Véleményem jól esett neki.

— Igen előkelő ajtókat nyit meg előttem. Járok a jegyzőhöz, agyógyszerész jó barátom, a kör-
orvossal plane pertu vagyok.

ha az állomási épület közelében van, de hát ezt is többnyire jó távolságra igyekeztek elteni, hogy meg legyen a kellő „komotió”. Belepünk a lakanyába, itt rendszeren az ezer nyilas kályhából kiáramló kősen-füst, az elutazáshoz készülődő csapat pipa-füstje, jó kozmás ételszag fogad, s ha le akarunk dőlni kissé az ágyba, előbb ki kell belőle könyörögni a boldog álmodozót, no dehát így legalább jól megmelegedett ágyba kerülünk.

S ha jól vagy rosszul, ha pihenetlenül vagy kevésbé pihenve eltöltöttünk 6—8 órát, vagy neha ennyit sem, s ha ki nem zavarítatunk az ágyból, vagy ha más időközben érkezett csapat nem kellemetlenkedik, ismét az utra kerekedhetünk fel, s megkezdődik hasonló viszontagság teljes 100 kilométeres ut, mely után ha a jó szerencse segélyével ép kezzel-lábbal megmenekedtünk, végre hazatérhetünk családunk körébe, kiket bizony legtöbbször az éj derekán kell felvernünk, hogy ajtót nyithassanak kenyérkeresőjünknek. Lássuk ennyi szolgálatért, a természettel való küzködésért, csizna koptatásért, a hon állomástól való távolléért milyen javadalmazásban részesül a fekező?

Kérem szépen kap mindezekért kilométerenként a tehervonatknál 0'7 krajczárt, azaz 1'4 fillért!

Az illetmény szabályzat ugyanis a díjazást így állapítja meg: gyorsvonatnál 0'8 fillér, vegyesvonatnál 1'0 fillér, tehervonatnál 1'4 fillér kilométerenként a fekező díjazása, a munkásvonatnál pedig kap óránként 8 fillért. Azt láttuk

fentebb, hogy a fekező a tehervonatnál nemcsak utazott, azaz egy bizonyos kilométer mennyiség a tett meg, hanem ezenkívül az indulás előtt ezt érkezés után, az állomásokon való tartózkodások alatt s végül a rendelkezési, azaz forduló állomáson a lakanyában eltöltött egy bizonyos és pedig jelentéktelen időmennyiséget, mit kap ezért? Hát ezért semmit sem kap.

Már most lassuk azt, hogy mennyi lehet az az idő, melyért a fekező semmit se kap. E végett vegyünk elő egy menetrendet és vizsgáljuk át, hogy mennyi a tehervonatknak tartózkodási ideje egy-egy rendelkezési szakaszon.

Két adatot tárunk elő, mint jellegzetest u. m. egy sík és kettős vágányú vonalat, egy hegyi és egy vágányú pályát. Előbb legyen a hatvan—miskolci 115'4 km vonal, utóbbi pedig a 98 kilométeres zólyom—ruttkai vonal.

A hatvan—miskolci vonalon a tehervonatok ily idő alatt teszik meg útjokat:

441-es 4 óra 42 percz alatt, melyből 0 óra 51 percz a tartózkodás.

442-es 4 óra 26 percz alatt, melyből 0 óra 42 percz a tartózkodás.

452-es 6 óra 05 percz alatt, melyből 1 óra 28 percz a tartózkodás.

453-as 7 óra 25 percz alatt, melyből 2 óra 45 percz a tartózkodás.

461-es 13 óra 04 percz alatt, melyből 7 óra 39 percz a tartózkodás.

462-es 11 óra 46 percz alatt, melyből 7 óra 08 percz a tartózkodás.

470-es 8 óra 30 percz alatt, melyből 3 óra 06 percz a tartózkodás.

A szememet tágra nyitottam. Milyen carriére!

Bertalan büszkén egyenesedett ki.

— Ha tudnak a falumban, hogy mi vagyok! De persze nem értik meg. Mit is várjon tőlük az ember? Parasztok, műveletlenek. Nadragos embert egyszer ha látnak esztendőszámra.

— A mikor te haza mész, Bertalan.

Azután elmélázott, a plafond czirádáit bámulva.

— Igen, csakis akkor barátom, ha én haza megyek. Mégis szép dolog, ha az ember nem marad annak, a minek született, hanem tovább képezi magát. Tudomány és műveltség nélkül mi az élet. Semmi. Egyedül tanulás lehet az ember számottevő társadalmi tényező.

— Tökéletes igazad van.

Már-már hittem, hogy elmúlt azóta a lelki finomsága s most beéri pusztá társadalmi tényezősséggel is.

Csalódtam. A negyedik üveg kamenici eloszlatta reményeimemet.

— Barátom, szerettem újból. Oh, milyen viszony volt, ha ezt valaki felbírná fogni!

A szemem megtelt.

A Svábhegyen katharrust kaptam, tehát én is előhúztam a zsebkeendőmet.

— Igen, a tanítókisasszonyba szerettem bele. Oh, milyen lény volt, mint egy égi angyal!

Meg voltam hatva.

— Milyen szépen tudsz még most is beszélni, te Bertalan.

Büszkén simogatta meg tüskés bajuszát aztán ábrándokba merült.

— Hozzá hasonlót soha nem ismertem.

— Hát az irodatiszné? Már elfeledted?

Legyintett a kezével.

— Ah, mi ő Borbálához képest?

— Borbálának hívják a kisasszonyt? — Nagyon szép név.

— Igen, úgy hívják. Ez, ez az igazi lélek, az igazi műveltség. Ártatlan, szende, mint egy gyermek. A mellett zongorázik, gyönyörű az írása, helyesen fogalmaz, beszél magyarul, németül, tótul.

Ez már csakugyan elég egy leánytól. Ámulatomban füttyölni kezdtem.

— Még tótul is? Európai színvonal!

471-es 9 óra 15 percz alatt, melyből 3 óra 47 percz a tartózkodás.

Tehát ezen vonalon a tartózkodási idő 42 percztől 7 óra 39 perczig változik *ha a vonat rendes*, ha pedig késik, a késés nagyságával fog emelkedni.

Mindjárt szembetűnik itt a nagy aránytalanság a tehervonatok között, a mennyiben a míg az egyiknek csak 4 óra 26 perczre, a másiknak már 13 óra 04 perczre van szüksége, hogy utját megtegye. A míg tehát az egyik esetben a fekező 4 óra 26 percz alatt keresett meg 161 fillert, addig a másik esetben ennyi összeg megkeresésére már 13 óra 04 perczre, vagyis háromszor annyi időre volt szüksége.

Ugyanigy van ez a ruttkai vonalon:

341-es 9 óra 54 percz alatt, melyből 4 óra 16 percz a tartózkodás.

342-es 5 óra 50 percz alatt, melyből 1 óra 07 percz a tartózkodás.

351-es 8 óra 56 percz alatt, melyből 3 óra 18 percz a tartózkodás.

352-es 8 óra 57 percz alatt, melyből 3 óra 22 percz a tartózkodás.

361-es 11 óra 54 percz alatt, melyből 6 óra 16 percz a tartózkodás.

362-es 12 óra 27 percz alatt, melyből 6 óra 52 percz a tartózkodás.

371-es 10 óra 04 percz alatt, melyből 4 óra 38 percz a tartózkodás.

374-es 8 óra 11 percz alatt, melyből 2 óra 37 percz a tartózkodás.

A tartózkodási idő mint látjuk 1 óra 07 percztől 6 óra 52 percz között ingadozik. Tehát 137 fillert kereset egyik esetben 5 óra 50 percz, a

másik esetben már 12 óra 27 percz idő alatt történik.

A vonaton töltött időből körülbelül 30—60%-lek esik ezek szerint a tartózkodásokra, mely azonban díjazásban nem részesítetik, dacára annak, hogy az illető fékező ezen idő alatt is munkát végez, tolat, ki- és berak, a vonatra ügyel, sőt ha mindezt a munkáját is elvégezte, a vonatra kell maradnia, legfeljebb külön engedély, esetleg felváltás mellett mehet el, nem mulatni, de melegedni.

A tehervonatok menetrendje változott, illetve átalakult azon idő óta, mikor az illetmény szabályzat szerinti díjazás megállapított. Mert akkori időben minden vonat kezelt, legfeljebb egyes külön rendeltetésű elővonatok mentek gyorsabban, kevés tartózkodással, még jelenleg a tehervonatok rendeltetésük szerint gyorsabb járatuak, vagy kezelnek nagyobb tartózkodás mellett.

A míg tehát a régebbi időben a vonatkísérők ugyanazon kilométerpénzt átlagosan egyforma fáradsággal keresték meg, addig most bealít azon eset, hogy ugyanazon kilométerpénzt egyik vonatkísérő a tehervonaton neme szerint könnyebben és keves idő alatt, a másik ellenben hosszabb idő múlva és nagyobb fáradság mellett éri el *Ez a különbség mint fentebb láttuk 8—9 órára szökik fel*, ami már oly tetemes időkülönbség, mely felett gondolkoznunk a keresetet az arányosság és méltányosság igénye szerint megállapítani elkerülhetetlenül szükséges.

Bertalan rám duplázott.

— Jól mondottad: európai színvonal.

Arca bántba borult a folytatásnál.

— És még sem vhettem el. Apám azt mondotta, hogy befontak s kitagad, ha azzal a csuf vén kisasszonynyal kacagtatom magam. Igen ezt mondotta ő, az apám!

Homlokát tenyerébe temette s akkorát sóhajtott, hogy majd elaludt a gáz.

Szíve olvadni kezdett, kitért karokkal fordult felém, mintha a tanítókisasszonynak nézne.

— Borbála megértett volna, de ő nem lehetett az enyém. Többé nem is fog megérteni senki. Ugy-e?

— Tévedsz Bertalan, én is értelek!

Eodor Ferencz.

A fortélyos inas.

Mester: Hát még mindig nem vagy készen azzal a cipővel?

Inas: Egy pillanat múlva majsztram! Már a másodikat cuczolem!

Mester: Hát mutasd az elsőt!

Inas: Azt majd csak akkor tisztítom, ha másodikkal elkészültem!

Innen-onnan.

Nyomós ok.

- Úgy látszik maga szökni akart!
- Eszembe sem volt bíró ur!
- Hát akkor miért hagyta el a várost?
- Csak nem vihettem magammal?

Megnyugtató.

- Doctor ur, ugy érzem magamat, mintha a guta kerülgetne!
- Legyen nyugodt, addig a míg csak kerülgeti, nem lehet baj!

Megfelelt.

- Mért nem házasodik meg ön? Hiszen már ön eltartathatna egy nőt.
- Eltartani igen . . . de *ruházni!*

Jó tanács.

- Szúrást érzek az arczomban orvos ur!
- Hja kisasszony, mondja meg *neki*, hogy beretválkozzék meg!

Nyelvész.

Tanár: Mondja meg, mit tesz ez magyarul: *quid tunc?*

Izidor: *Nyogtotvány!*

Még hátra van a késésekből származó idővesztés. A késés a legtöbb esetben történik a vonatkísérő hibájából, de származik az a forgalmi kedvezőtlen viszonyokból. Már most a 2—3 óra késéssel érkező vonat fekezője, vagy a nyugvási idejében annyival megrövidül, vagy annyival később jut el családjaához, tehát mindenféleképpen annyival megrövidül s ennek ellenében mit sem kap.

A forduló állomáson a laktanyába eltöltött 6—10 óra időért sem kap kárpótlást a fekező. Igaz, hogy ekkor aludni kellene, s ha az ember alszik — igénye nincsen. De viszont ekkor a fáradságos ut után és előtt az ember testének fentartására többet fordít, s mindent nem vihet kézi táskájában s ott áll a kényyszerhelyzet, hogy egyet-mást ket-háromszoros áron vásároljon be, mit otthon kevesebb pénzen is megszerezhetett volna, s mindezekre a 14 filleres kilométerpénz kárpótlást nem nyújthat.

A mint a fekező szolgáltatának java részét lehet mondani, 80%-át a tartózkodási, a laktanyában való várakozási, a vonat indulása előtti korábban való megjelenési idővel tölti el, ugy méltányos és jogos volna az, hogy ne csak a kilométer, hanem a vonatnál eltöltött időmennyiség is díjaztassék.

Ezen kérdés csakis akkor lesz helyesen megoldva, ha a díjazás az időmennyiség és kilométer szerint fog történni, mely esetben a jelenleg fenálló aránytalanság a keresetek módja között meg fog szűnni.

Nem célunk, s e lap kerete nem is szolgálhat e célra, hogy ez irányban részletes tervet mutassunk be, de könnyű a kulcsot megtalálni, ha a jelenlegi 14 filleres kilométeres díjazás átalakítatik oly módon, hogy ez kilométer és időegységből, vagyis kilométer és órapénzből álljon s az idő számítottassék a vonat indulásától az érkezésig egy órai idővel föbbre, amennyiben t. i. az indulás előtt korábban kell a fekezőnek megjelenni, s az érkezés után pedig később elmenni.

Igen természetes, hogy ez alapon a vasúti intezetre pár ezer forinttal több kiadás esnek, de ezzel szemben kiküszöbölné a jelenlegi rendszert, alkalmazottainak keresete méltányosan volna megállapítva, s nyerne végeredményében egy oly erkölcsi erőt, mely a személyzet kötelességtudó és igyekező szolgálatában kristályozódna ki s így százszorosan fizetné vissza a pár ezer forint többletet.

Budapesti levél.

December 14.

Multkori levelem nem fogadtatott mindeütt a legnagyobb lelkesedéssel. Egy-némely állításai nagyon is az elevenre találtak tapintani, az ilyet pedig nem minden ember tűri el szisszenés nélkül. Egy ilyen felszisszenés hamarosan eljutott hozzám is, egy haragos, szemrehányó levél alakjában, a melyben egy

HETI KRÓNIKA.

Rosznak az erkölcsök, rosszak az emberek,
Nem esoda, hogy isten átka van veletek.
Vérbosszút ki látott, művelt, józan korba'
A vérbosszú nem-e a pogányok dolga?!

Szombathelyen mégis megtörtént e héten
Két úr vérbosszút állt pisztolylyal kezében . . .
Párbajt vívtak s most az egyiket — kész dráma —
Özvegye siratja és négy apró árva.

Rosznak az erkölcsök . . . s a gonosz indulat
Hajadon szívekhez is talál már utat.
Példa rá a Freitag Ilona esete
No de el is érte az Igazság keze.

Sikkasztott és esalt ő ifjú nő létére,
Lóverseny esábitá, ez volt a mentsége.
Lóverseny, ékszerék, színház, cifra módí,
Míg csak börtönbe nem juttatta Asmódi.

Bús hírt esirípelt a héten egy kis veréb:
A nagy persa sah már megunta háremét,
Megrokkant a nagyúr, mint egy ócska várrom
S eladja háremét — leszállított áron.

Ámde szomorúbb hír is jött minapában:
Ébínség van a jó eszkimók honában . . .
Istenem! nálunk is régi ez a nóta:
Sok-sok az eszkimó — és kevés a főka!

Pesti tudós urak a jó magyar népek
Nemrégiben okos dolgot tervezének:
Felolvasásokat, miktől a szív s elme
Megnemesül s hajlik tisztos, jó életre.

Mihasznaék ebben mindjárt rémet láttak:
Összegyül a nép majd s ez a rőndnek árthat!
Igy kiállt András, kiöntvén a mérgit . . .
Jobb vón' ha elesipnék végre Keeskeméthy.

Örömhete volt ez a vasútiaknak,
Számra vagy kétszázan krisztkindliket kaptak
Valóra vált t hát annyi édes álom,
Előléptetési szép fehér okmányon.

Dicső krisztkindli vagy, őh előléptetés!
Maga ztalni téged minden rigmus kevés.
Legszébb rigmusomat hát ládába zárom
S fizetésrendezés, — majd néked ajánlom.

Passe-Partout.

fiatal kartárs ur ugyancsak leszedegeti a keresztvizet rólam is, a „prédikálásomról“ is. Azonkívül pedig megfordítja a bot vastagabbik végét és — a vasutat okozza mindazokért, amikkel az a maga szolgálatát „gyötrelmessé, emberölővé“ teszi.

Sem nem több, sem nem kevesebb, a miről ő engem kioktat. Nem, megleczkéztet. A jelzők, a miket itt macskakörömök közé foglaltam, az ő leveléből valók.

Szeretett testvérem az urban és a fizetésrendezés reményében: álljunk csak meg még egy szóra! Mert én azt tartom, hogy még van mondanivalónk egymásnak. Ön azt írja a levelében, hogy könnyű nekem prédikálni, jó tanácsokat osztogatni onnan a zöld asztal mellől, a meleg szobából stb., stb. De próbálnám meg csak magam odakint hóban, fagyban, egész éjjel stb., stb. . . ! Hát az bizonyos, hogy attól az ugynevezett zöld asztaltól (amelyik rendszerint sárga), meg a meleg szobából könnyebb dikéziózni kifelé, mint 20 fokos hidegben, térdig érő hóban, reggeltől estéig, estétől reggelig a váltókhöz futkosni. Ezt én soha kétségbe nem vontam, soha tagadni nem fogom. Hanem az is bizonyos, hogy annak az utnak, a melyik ahhoz

az ugynevezett zöld asztalhoz vezet, hosszadalmas stációi vagynak, egyebek között a 20 fokos hideg, térdig érő hó, egyik reggeltől a másik reggelig tartó szolgálat, a váltókhöz való nyargalás és minden egyéb kellemetesség, a mi ezekkel összefügg. A ki tehát odáig jutott, a hol a zöld asztalok kezdődnek, az már bizvást beszélhet a kint folyó életről, szolgálatról; mert mindazokat alaposan átélte, végigszenvette maga is, nem ritkán olyan mérvben, aminőnek lehetőségét fiatal barátaink manapság szinte kizártnak tartják. Ne vegye tőlem rossz néven tisztelt kartárs uram, hogy ezt a hosszú utat magam is bátorkodtam végigbotorkálni és hogy a vasuti szolgálat sivár mezején „láttam én már karón varjut is.“ Még hozzá nem egyet nem egyszer. Ha tehát prédikálok, nem könyvből teszem azt, hanem a magam tapasztalásai, a személyesen átélt és átértett tudat alapján.

Azután még egyet. Önre nézve vigasztaló tudat lehet, hogy a zsörtölődés az öregségnek a jele, az öreg embereknek a joga. Hogy ez a zsémbelés miért válik egyéni tulajdonává minden vasutasnak, az nem sok magyarázatot igényel. Megvan ez a magyará-

CSARNOK.

Teun, az éjjeli őr.

— Holland elbeszélés. ...

I.

Éj van, hideg, zimankós novemberi éj. A szél zúgva rohan el a kémények között, vagy pedig végig söpri Amsterdam nedves háztetőit, csepegő ereszeit. Szakadatlanul nagy cseppek esnek az égről, míg végre megerednek a felhők, s zuhog alá az eső. A toronyból két méltóságteljes, tompa óraütés hallható; a hang színtelenül hangzik el a nedves atmoszférában.

— Kettőt ütött már az óra! kiáltja az éjjeli őr, a ki füleire huzott csuklyával, fejét és kezét meleg köpenyébe dugva, feltűrt nadrággal és vízhatlan esizmákkal jár-kel keresztül-kasul a városban. Néha megrázza a esörgetyűjét, s aztán megismétli, hogy kettőt ütött már az óra!

— Úgy ez is megtörtént, mormolja fogai között, miközben házikója felé tart. Teun Jaling, a kerület második éjjeli őre már a házikóban ül és megdermedt kezét egy rakás köszén-parázs fölött melengeti. Az időbarni-

totta, ránczos arcát vörösre festi a parázs fénye. A szemei mélyen visszahúzódtak üregekbe s fáradt, kifejezéstelen tekintettel bámulnak a parázsra. Oly különös látomány a pislogó faggyuagyertyával világított házikóban ez az összegubbaszkodott alak, felhuzott térdeivel, hogy Bram, az első éjjeli őr, önkéntelenül megáll egy pillanatra a szakadó esőben kinn a nyitott ajtó előtt s ámulva kérdé:

— Mi bajod Teun?

— Lázam van Bram.

— Kiáltottat már az időt?

— Igen! — Bárcsak már reggel volna; beteg vagyok.

— Komisz idő is van ma; az eső esontig áztatja az embert.

— Egy kutyát sem kellene ma kikergetni!

— Te Teun! — Bram tompított hangon suttogja: Tysnél ott a sarkon még fönnek; ha ott egy kortyot innál, az pajtás jót tenne neked!

— Tudod, hogy nem iszom pálinkát.

— No tudom, de ha valakit a hideg úgy ráz, mint téged, akkor egy korty pálinka szinte orvosság. Vagy pipára akarsz gyujtani? — Bram eléje tartja a dohányzacskót.

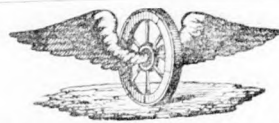
— Köszönöm.

zat mindabban, amint az imént elmondottam. Korábban válunk zsémbesekké, mint más emberek, mert korábban jön ránk a podagra. Ez viszont azért szakad hamarabb a nyakunkba, mert már fiatal korunkban végig kell szenvednünk olyan szolgálatot, ennek kapcsán olyan életmódot, a milyenért, tiszem a katonaembert már tenyéryi metálliákkal, brodzsákszám ezulágokkal szokás extra honorálni. Hanem akármilyen lett legyen ez a szolgálat, bármennyire testet-lelket ölő annak ellátása: soha, még a legelkeseredettebb hangulatban sem jutott eszünkbe egy dolog. Az t. i., hogy gyűlölettel emlegessük mentségiünket, ócsároljuk azt a pályát, mely bennünket, családunkat kenyérhez juttatott. Rossz mondásnak ne vegye tisztelt öcsém uram, amikor azt ízenem, hogy nem tartom tisztességes katonának, a ki a saját zászlaját a föld porában huzogatja; ha mindjárt a kaszárnya falain belül történik is a dolog. A ki fél a puskaporszagtól, a golyóbis füttyülésétől — az maradjon otthon, anyámasszonyék sutjában; a kinek pedig nincsen ize szerint a forgalmi szolgálat, meg minden ezzel járó lelkiismeretbeli kötelességnek a pontos, hűséges teljesítése — az

menjen püspöknek. Mert a vasut csak nyerhet az ilyen „erőknek“ eltűnésével.

Különben: áldás és békesség velünk.

Temesváry Alajos.

MÁV. altisztikör.

A miskolci máv. altisztikör t. tagjaihoz Helyben.

Van szerencsém a t. tag uraknak b. tudomására adni, hogy f. év nov. hó 15-iki választmányi ülésen elhatároztatott a „Szilveszter“ estélyének a kör helyiségében f. hó 31-én leendő szokásos megtartása.

A rendező-bizottság megbízásából felkérem tehát ez uton is a t. tag urakat, hogy ezen felolvasással, társasvaesorával és tánczezal egybekötött estélyen családtagjaikkal és ismerőseikkel minél számosabban megjelenjen szíveskedjenek.

Az estély december hó 31-én este 8 órakor kezdődik, belépti díj személyenként 1 K. 60 fill. — A bizottság nevében:

Szabó Lajos, Jegyző.

— Ezt sem? Akkor végy egy fogra való dohányt a szídba, ez étvágyat esinál.

— Hagyj békén! nincsen ma kedvem.

— Ördög és pokol Teun! Ma este megint nem lehet veled bírni. Mindig ilyen rossz kedved van ha szél fúj?

— Miért éppen, ha szél fúj?

— Mert észrevettem, hogy ha szél vagy vihar közeledik, mint ma, akkor mindig levért vagy és egykedvű, mintha az eszed menne el.

— Meglehet! mondá Teun és a tűzbe bámul.

— De hát vigyázz, pajtás, a kezeid már majdnem a parászat érintik. — Teun valami érthetetlen mondatot mormog s a kezeit a köpönyegje zsebeibe dugja.

— Mégis csak különös vagy, még sohasem láttam ilyen szófukar embert! — Mindig ilyen voltál?

— Miért kérded? — kérdé Teun és firkészve nézi társát.

— Miért? — Miért? — Hát csak tudni szeretném.

— Tehát kíváncsiságból?

— Ószintén szólva igen, — mondja a másik mosolyogva — Teun hallgat és csak tovább is bámul a parász közé. Bram leül vele szemben, kezeit melegíti, s rövid száju pipájából pöfökel. Mialatt kezeivel leesipi a gyertyabélt, folytatja:

— Ha nem akarsz szólni — azt se bánom; azt hittem azonban, hogy kellemes lenne neked, ha egyszer azt kérdezném, mi bajod van.

— Azt gondoltad?

— Persze, mert az ember olyan állat, a mely társaságban él, mondta a nagyapám, nincs jobb, mintha az ember kölcsönösen kibeszélgeti egymást. Valódi jótétemény, ha az ember egy jó barátja vagy társa előtt kiöntheti.

— Talán.

— Nem talán, hanem úgy van mondhatom. Tapasztalásból tudom.

— Ugy?

Hajdan ebben a kerületben más társam volt, Jan Dirksen volt a neve, talán hallottál felőle. Ha hajdan itt együtt voltunk, nem egyszer vidítottam föl magamat

— Te?

— Én! vagy azt hiszed: nem tudom mi az rossz kedvűnek lenni? Akkor tévedsz. Hajdan gyakran meguntam az életemet, mert mindig veszekedtem a feleségemmel. Nem volt rossz — isten mentsen, hogy a sirban rosszat mondjak felőle — de ha a száját felnyitotta, az ember nem hallott és nem látott, és szeszélyes volt, hogy az embernek kedve lett volna a bőréből kiugrani. Ekkor aztán én is mindig paprikás kedvű voltam.

(Folyt. köv.)

HIREK.

Szegény gyermekek felruházása. A magyar asztaltársaság Losonczi, november hó 30-án Kun Bertalan losonci forgalmi főnök elnöke alatt tartotta szokásos évi ünnepélyét, melyen 20 szegény sorsa leányt és 20 fiút felruháztak. A beszerzett ruhákra összesen 828 koronát fordítottak.

Az ünnepély dísz-szónoka Bogdány Ferenc losonci forgalmi főnökségi ellenőr volt, ki magas szárnyalású beszédben köszönte meg a jótékony tagtársak áldozatkészségét, szeretett elnökének fáradozását s buzgólkodását, a felruházott gyermekeket pedig Isten és haza iránti szeretetre buzdította.

A lélekemelő ünnepélyt dr. Wallichora János apátplébános szívhez szóló imádsággal fejezte be. Ezután társasvacsora következett, melyen több hazafias felköszöntő hangzott el s a kedélyes társaság a késő éjjeli órákban oszlott szét, hogy karácsony estéjén a szegény gyermekeknek felállított karácsonyfa alatt, mint a magyarság erős vára, ismét összejöjjen.

Tánczeszt. A Magyar Államvasutak gépgyára tisztviselői karának olvasó és dalköre e hónap 6-án saját helyiségeiben Sztojanovits Jenő zene-tanár vezetésével, jól sikerült hangversennyel egybekötött tánczeszt rendezett. Az est sikerét a daloskörön kívül nagyban emelte Schekolin Karolin kitűnő énekével és Schekolin Riza kiváló zongora-játékával. Fischer Károly hegedűművész szép játékaért aratótt sok tapsot. Kivették részüket a sikerből még Dybas Béla, Steiner Károly, Richter Hugó és Supka Géza is, kik zongora és vonós négyest adtak elő kifogástalan összjátékkal. — A jelen volt notabírák közül megemlítjük Vajkay Károlynak, az állami vszművek központi igazgatójának, Ritter Ottó királyi tanácsosnak, központi igazgató-helyettesnek és Seefehlner Gyula királyi tanácsos, gyárfőnök nevét.

Menetrendkonferencia Brüsszelben. E hó 10-én kezdődött a menetrend-konferencia, amelyre Európa minden országából háromszáznál több delegátus érkezett oda. A magyar kereskedelmi minisztériumot Jenik Béla főfelügyelő, a Magyar Államvasutakat Ustermák ügyosztályfőnök, a Kassa-Oderbergi Vasutat Kemenes főfelügyelő képviseli. A magyarországi delegátusok azt a kívánságukat terjesztették elő, Romániával és Galiciával jobb összeköttetést létesítsenek.

Esküvő. Kiss Sándor losonci forgalmi főnökségi ellenőr m. hó 29-én esküdött örök hűséget Schlesinger Emma úrleánynak. Az esküvőn mint tanúk Kun Bertalan forgalmi főnök és Tutsek József igazgatósági főhivatal-

nok szerepeltek. A polgári esketést Ottahall Antal rendőrtanácsos anyakönyvvezető az egyházat pedig Beőr Kálmán ev. ref. lelkész végezte. Az esketés után a lakadalmas nép lakomára ült össze, melyen a jelen volt kartársak nevében Czeglédi György nyújtott át figyelmük jeléül egy gyönyörű uti csokrot. Az ifju pár Olaszthonba nászutra indult.

Fiume vasúti forgalma. Fiume vasúti forgalmának könnyebb lebonyolítása céljából az érdekelt vasutak vezetői tegnap értekezletet tartottak Szegeden. Az értekezleten a Magyar Államvasutak, a Déli Vasúttársaság, a Kassa-Oderbergi Vasut képviselői, valamint a vasúti leszámítóhivatal szegedi főnöke vettek részt.

* **A sikkasztó pénztárkezelő.** Freitag Ilona pénztárkezelő volt a keleti pályaudvaron hatvan korona havi fizetéssel.

A szűk jövedelemből Freitag Ilona nemcsak magát, hanem édes anyját is tisztességgel eltartotta. Most két esztendeje azonban a szegény leány különben is szájalomraméltó sorsa még nyomorúságosabbra fordult. Édes anyja lábát törte, s fürdőre kellett mennie, hogy magát gyógytassa. E mellett eselédet kellett fogadni, aki a házi teendőt elvégezze. Mindenre nem tellett a hatvan koronából s Freitag Ilona adósságba verte magát. Ez volt alkatasztrófájának a rugója. Mikor az adóssága már a négyszáz forintot meghaladta s a hitelezői egyre követelőbbek lettek, Freitag Ilona belenyult a pénztárba az állam pénzével törlesztgette az adósságát. A hiányra a löversenyterén keresett födözött. Egyre többet és többet sikkasztott s a pénzt mind a totalizátorba ölte. Eközben megismerkedett egy előkelő állami hivatalnok fiával, akit édesapja jogot tanulni küldött Budapestre. A fiu beleszeretett az ábrándos szemű, szép leányba, s titokban feleségül vette. Attól fogva együtt költöttek a pénzt a löversenyterén. A mézesetek még el sem multak, amikor beütött a katasztrófa s Freitag Ilonkát sikkasztásért letartóztatták. A boldogtalan asszony e hó 10-én állott a büntető törvényszék egyik ítélő tanácsa előtt, melyben Oláh András bíró elnökölt. A vádhatóságot dr. Magyar István királyi ügyész képviselte, védő Polonyi Géza volt. Freitag Ilona zokogva vallotta meg bűnét. Körülbelül nyolcezer koronát sikkasztott s hogy a sikkasztást leplezze, az eladott drágább jegyeket olcsóbbakkal pótolta. A törvényszék a vádlottat bűnösnek mondta ki sikkasztás büntetében (nem hivatali sikkasztás) és ezért egy évi börtönrre ítélte, amelyből két hónapot kitöltöttnek vett. Az elíteltet a védő kérésére szabadlábra helyezték. Az ügyész súlyosbításért főlebbezet; főlebbezett a védő is.

* **Halálos elgázolás.** Vasárnap este a Czegléd fele haladó gyorsvonat negyednyolcz órakor a Ferenc József-kaszárnya mellett elgázolta Rehák Katalin 52 éves eselédet, aki a vonat előtt akart átszaladni a vágányokon. A szerencsétlent Récezy tanár klinikájára vitték, ahol meg az este meghalt.

Dráma a kupéban. Mannheimból táviratoznak nekünk: Mannheimban e hó 9-én reggel a rendező pályaudvaron egy vasuti munkás, aki a kupékat tisztogatta, egy elsőosztályú kocsiában átlőtt halántékkal holtan talált egy férfit és egy asszonyt. A vizsgálat egyelőre csak annyit derített ki, hogy a kocsi, amelyben a holt pár feküdt, e hó 8-án este érkezett Frankfurtból Mannheimba és hogy a férfi körülbelül 30, a nő 25 éves lehet. Mindkettőnek rendkívül választékos az öltözéke. Irást nem találtak náluk és semmiféle jelből nem lehet megítélni, vajjon öngyilkosságot követtek-e el közös akarattal, avagy pedig gyilkosság és öngyilkosság történt-e a vasuton.

* **Kompforgalom megszüntetése.** Az Államvasutak szabadka-bródi vonalának Gombos és Erdőd állomások közötti kompforgalmát jégzajlás miatt e hónap nyolcadikától további intézkedésig megszüntették. A kompforgalom szünetelése alatt a boszniai forgalmat Uj-Dombóvár—Eszéken át közvetítik, míg azon utasok számára, akik Gomboson a jokat megszakítani nem akarják és Dunán átkelni szándékoznak, Dálya és Erdőd között helyi személyvonatok állanak rendelkezésre.

Adakozás. Utólag még a következő adományok érkeztek be a szolgálata következőtében szerencsétlenül járt kartárs javára:

Spiegelhalter Lajos	---	---	---	3	korona.
Stiglitz Frigyes	---	---	---	2	"
Witthen Emil	---	---	---	2	"
Palesch Béla	---	---	---	2	"
Balsay Bertalan	---	---	---	1	"
Posgay Miklós	---	---	---	2	"
Peczko Gyula	---	---	---	2	"
Mosolyi Ödön	---	---	---	2	"

összesen 16 korona,
mely összeget Vidats János osztályvezető folyó hó 12-én rendeltetési helyére juttatott.

x Legujabb női ruhakelméket és más divatáru cikkekét légezészerűbb Braunfeld Sándor áruházában beszerezni, a mennyiben ez az egyedüli üzlet, hol a legszorosabb szabott ár minden egyes cikkben láthatóvá van téve és a tulajdonos ki van zárva.

FEJTÖRŐ.

— Lapunk olvasóitól szívesen közlünk rejtvényeket. —

Betűrejtvény.

a, d, e, e, f, k, k, ó, r, r, ú.

Ezen betűkből három szó képezendő, az első szó egy földművelés eszköz, a másik egy ipari eszköz, a harmadik egy fegyver.

Ezen rejtvény megfejtését december 28-án megjelenő 44-ik számunkban hozzuk.

A megfejtők között egy jutalomkönyvet sorsolunk ki.

A folyó évi 40-ik számban közölt rejtvény megfejtése:

Ónod, Pécs, Bihar.

A kitűzött jutalmat a megfejtők közül Nógel Gábor nyerte meg, kinek címére Szüts Jenő „Sziwtörténetek” című kötetét postára tettük.

Szerkesztői üzenetek.

Vasuti leány. 1. Önnek van igazga: Fanny hagyományait Kármán József írta.

2. A karácsony estélyét a Bach-korszak német tisztviselői honosították meg; a krisztkindli legalább 48 előt nálunk magyaroknál nem volt divatban.

3. Koburg Lujza a nemrég elhunyt Henriette belga királyné lánya.

Pályafelügyelő. Az egyházpolitikai törvények életbe lépte óta nem szokásos.

N. K. Kassa. A szolg. rendt. 8 §-ának legutolsó bekezdése értelmében okvetlen előnyben részesülhet.

Váltóór S.-A.-Ujhely. A kir. járásbíróóság illetékes.

Nem közölhetők: A bosszú. Téli éjszakák. A gyujtató. Kedvesemhez. Lidérczűtűz.

Felölös szerkesztő: Zsivkovics Antal

GROSZMAN LIPÓT

az „Arany csizmához” címzett

magyar gyártmányu, karlsbadi és sajtőkészítményű

czipőraktárába

Miskolczon, Széchenyi-utca 101. szám alatt,
(Lloyd-szállóházzal szemben)

az **őszi és téli időnyre** megérkeztek és rendkívül nagy választékban kaphatók

férfi, női és gyermek czipők és csizmák

ugyszintén saját készítményű férfi bagaria csizmák. Előkelő összeköttetéscimnél fogva azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a legjobb minőségű árukat bámulatos olcsó árban árusíthatom.

Egyben bátorodom a n. é. közönség b. figyelmét felhívni a valódi „MACART” czipő-ujdon-ságomra, mely mindennemű lábfájást egyrészt elmulaszt, másrészt megszüntet, e tekintetben a legjobban ajánlhatom s kizárólagosan nálam kapható.

Vasuli és gyári alkalmazottak 10% engedményben rész sülnék. — Valódi oroszországi női és férfi **sárczipők** a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban beszerezhetők. — Általános ismert szoliditásomnál fogva egész bizalommal kérem a n. é. közönség szíves pártfogását és maradok tisztelettel

GROSZMAN LIPÓT.

Chebraux és sárga czipő-kenőcsök a legjobb minőségben és legolcsóbb árban.